

• **Atgriezoties pie publicētā**

Paliek Aizkalne

Izlasījuši laikrakstā aizkalnieša Antona Želva un iepriekš vēsturnieka Antona Anspaka domas par Aizkalnes nosaukuma maiņu, mēs, Aizkalnes pagasta deputāti, ilgāk klusēt vairs nevaram. Rakstīt mums liek deputāta pienākums, gods un katra sirdsapziņa, jo ar Aizkalnes pagasta deputātu vārdu šoreiz ir «nomaskējis» pats pagasta vecākais.

Jau skolas sariņojumā, dzirdot pirmo reizi oficiāli par nosaukuma maiņu, kā arī izlasot laikrakstā par referendumu un rajona TDP sesijas lēmumu par «Jasmuižas» nosaukuma apstiprināšanu, mēs, pagasta deputāti, nekavējoties uzrakstījām vēstuli rajona TDP priekšsēdētājam Muzikanta kungam un pagasta priekšsēdētājam Rožinska kungam un pieprasījām 3 dienu laikā sasaukt pagasta TDP sesiju un izlemt šo jautājumu koleģiāli, neis vienpersoniski, kā līdz šim to bija darījis Rožinska kungs.

Un tā sesijā, kura notika 6. novembrī, uzzinājām, ka Aizkalnes pagastā dzīvo 884 iedzīvotāji, referendumā... veikalā piedalījās 60 iedzīvotāji, no kuriem 54 pierakstījās par «Jasmuižu», nevis par «Aizkalni».

Aizkalnes pagasta nosaukuma

maiņa pēc pagasta vecākā priekšlikuma tika apspriesta pagasta TDP sesijā maijā, bet deputāti, nezinādami savu vēlētāju viedokli, lēmumu par nosaukuma maiņu nepieņēma un nolēma turpināt vēsturisko izpēti, kā arī apzināt iedzīvotāju domas. Viss, kas notika vēlāk, bija tikai paša Rožinska iniciatīva, un tāpēc arī atbildība jāuzņemas tikai viņam.

Mums deputātiem — gan vietējiem, gan iebraucējiem, kuri šeit dzīvo un strādā — nav vienaldzīgs Aizkalnes liktenis. Šoreiz jūtamies nepamatoti aizvainoti, jo ar mūsu deputāta vārdu ir rīkojies negodīgs cilvēks. Aizstāvo un sludinot Tautas frontes idejas, viņš rīkojas ar gadu desmitiem ierastām stagnātu metodēm. Vai tāds cilvēks var strādāt par pagasta vecāko?

Jāatzīmē, ka šoreiz uzvarēja veselais saprāts. Deputāti visus iepriekš «safabricētos» lēmumus atcēla un atstāja Aizkalni par Aizkalni.

Veidojot demokrātisku un tiesisku Latviju, rīkosimies tikai demokrātiski un neveidosim Aizkalnē dzimtbūšanas muižas, bet atstāsim latvisko un skanīgo Aizkalni.

Aizkalnes pagasta deputāti:

J. Butkēvičs, E. Sparāne,
Z. Anspoka, V. Kampāne,
Z. Vasiļjeva, S. Butkēviča,
M. Vucāne, V. Kursīts,
M. Tumašova

Par pensiju un pabalstu izmaksu

Šajā gadā jau trešo reizi mainīts valdības lēmums par pensiju un pabalstu lielumu, bet valsts budžets nespēj nodrošināt to izmaksu. Lai izmaksātu pensijas un pabalstus no valsts budžeta, republikai vajadzīgi apmēram pusotra miljarda rubļu.

Preiļu rajonā uzskaitē ir 16,5 tūkstoši pensiju un pabalstu saņēmēju. Nestrādājošiem pensionāriem, I un II grupas invalīdiem invaliditātes pensija ar piemaksu kopā ir ne mazāka kā 3000 rubļu mēnesī.

Nestrādājošiem pensionāriem, kuriem piešķirta III grupas invaliditātes pensija, apgādnieka zaudējuma, sociālās pensijas piemaksa ar pensiju ir 2500 rubļu mēnesī. Tas noteikts ar 1992. gada 1. novembri. Noteikta piemaksa pie pensijas apkures sezonā 1500 rubļu apmērā nestrādājošiem pensionāriem ar 1992. gada 1. novembri.

Ar 1992. gada 1. novembri noteikts valsts mēneša pabalsts ģimenēm ar bērniem:

- par katru bērnu no 8 līdz 15 gadu vecumam — 900 rubļu,
- par katru bērnu līdz 8 gadu vecumam — 750 rubļu,
- par katru bērnu, kas vecāks par 15 gadiem un mācās vispārīgglītojošajā skolā (izņemot vakarskolu) — 900 rubļu.

Pabalsti mātēm bērna kopšanai: — ja bērns ir vecumā līdz 1,5 gadiem — 2400 rubļu, — ja bērns ir vecumā no 1,5 gadiem līdz 3 gadiem — 1500 rubļu mēnesī.

Noteikts vienreizējs pabalsts mātei sakarā ar bērna piedzimšanu — 3000 rubļu.

Bet tiek pārtraukta valsts pabalstu izmaksa par bērniem, kuri neapmeklē bērnudāru.

Lai izmaksātu Preiļu rajonā pensijas un pabalstus, novembrī nepieciešami 56,2 miljoni rubļu. Ra-

jonā uz 1992. gada 24. novembri sociālās apdrošināšanas budžeta ieņēmumi bija 10,8 miljoni rubļu, kas izlietoti pensiju un pabalstu izmaksai. Labklājības ministrija ieskaitīja tikai 25,0 miljonus rubļu.

Līdzekļu pensiju un pabalstu izmaksām republikā nepietiek sakarā ar to, ka pārtraukti darbību vairāki rūpniecības uzņēmumi, un sociālās apdrošināšanas budžetā nav ienākuši atskaitījumi. Tikai mūsu rajonā par 1992. gada 9 mēnešiem darba devēju parāds kopā sasniedzis 35 737 781 rubli, tai skaitā nokavētie maksājumi — 21 657 124 rubļu.

Vislielākie parādnieki ir: Līvānu stikla fabrika — 4 349 829 rubļi, Līvānu biokīmiskā rūpnīca — 2 279 273 rubļi, Līvānu eksperimentālais mājbuves kombināts — 5 719 272 rubļi, republikāniskais projektēšanas un māju celtniecības trests — 3 806 904 rubļi, tresta autotransporta uzņēmums — 1 347 629 rubļi, Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināts — 608 360 rubļi, Līvānu PMK — 784 095 rubļi. Daudz ir pašu sabiedrību un uzņēmumu, kuru parāds ir 100 tūkstošu rubļu un mazāk.

Decembrī pensijas un pabalstus sāks izmaksāt ne agrāk kā 10. datumā. Decembrī katram nestrādājošajam pensionāram varēs atvēlēt tikai 1500 rubļu, ja valdība neatradīs līdzekļus pensijai.

Prognozēt situāciju šobrīd ir ļoti grūti.

Preiļu rajona sociālās apdrošināšanas pārvalde

Līvānu spēkavīri

Līvānu biokīmiskās rūpnīcas treniņzālē notika Latvijas Republikas 74. gadadienai veltītas sacensības svaru bumbas celšanā. Svara kategorijā līdz 60 kg uzvarēja Guntars Grigālis, līdz 65 kg — Aleksejs Orlovs, līdz 70 kg — Pēteris Seladins, līdz 80 kg — Pēteris Znotiņš, līdz 90 kg — Arvīds Matusevičs, virs 90 kg — Dzintars Ozoliņš. Uzvarētāji saņēma vērtīgas balvas.

E. Kovaļovs, sporta kluba «Līvāni» priekšsēdētājs

Arodbiedrībām jābūt vienotām

24. novembrī arodbiedrību darbinieki tikās ar Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieci Brigitu Ābiķi, juristu Jāni Roznieku un speciālisti sociālās apdrošināšanas jautājumos Ausmu Žabo.

B.Ābiķe pastāstīja par ārkārtas kongresa sasaukšanas nepieciešamību un par BAS paveikto divu gadu laikā kopš pirmā kongresa.

Par darba likumdošanas, likumības ievērošanu runāja J. Roznieks, bet A. Žabo informēja par iespējamiem jaunajiem lēmumiem, ko gatavoja pieņemt valdība iedzīvotāju sociālās apdrošināšanas jautājumos. Piemēram, tika minēts, ka ir sagatavots likumprojekts par vecuma cenza palielināšanu, aizejot pensijā, kur paredzēts, ka sievietes turpmāk būs pensionāres no 57 gadu vecuma, bet vīrieši no 62 gadiem. Šī lēmuma nepieciešamību speciāliste izskaidroja ar to, ka valstij nav naudas, lai izmaksātu pensijas.

Otrs lēmuma projekts ir tāds, ka no 1993. gada 1. janvāra Latvijā gatavojas ieviest maksas medicīnu, bet slimības lapas tiks apmaksātas visiem vienādi — 60 procentu apmērā, neskatoties uz nostrādāto laiku.

Vēl rīdzinieki aicināja visas arodbiedrības apvienoties, izveidojot koordinācijas centru. Tas nepieciešams tādēļ, ka, strādājot pa vienam, atrisināt visas problēmas nav iespējams, bet visiem kopā būtu vieglāk aizstāvēt strādājošo intereses un kopīgi ar pašvaldībām rast vajadzīgo risinājumu. ■ Attēlā: LBAS priekšsēdētāja vietniece B.Ābiķe.

J. Silicka foto.

Latgales televīzijas mūzikas festivāls

Rēzeknē, 1993. gada 28.—30. maijā

Latgales televīzijas mūzikas festivāls, turpinot 1991. gada pirmā Latgales TV mūzikas festivāla tradīciju, tiek organizēts, lai popularizētu un iepazīstinātu ar Latgales mūzikas tradīciju Latvijā, kā arī citās valstīs.

Festivāls tiek veidots kā starptautisks mūziķu un izpildītāju saiets, kurā piedalīties aicināti kolektīvi un izpildītāji, kuriem tuva Latgales muzikālā tradīcija, no citām valstīm aicināti kolektīvi, kuri dzīvo valstu provincēs un pārstāv no pamatnācijas atšķirīgu mūzikas tradīciju.

Festivāla mērķis ir pievērst sabiedrības, mūzikas kritiķu, potenciālo sponsoru un menedžeru uzmanību dažādu valstu provincēs dzīvojošo mūziķu un kolektīvu daiļradei.

I Organizētāji

Festivālu organizē Latgales televīzijas sabiedrība, sadarbojoties ar Latvijas TV un Latgales novada pašvaldībām.

II Dalībnieki

Festivālā tiek aicināti piedalīties kori, folkloras ansambļi, lauku kapelas, garīgās mūzikas, simfoniskās mūzikas un estrādes kolektīvi, kā arī solisti no dažādu valstu provincēm.

III Piedalīšanās noteikumi

Kolektīvam jāgatavo speciāla programma šim festivālam, kura nedrīkst pārsniegt 15-20 minūšu skaidrumu. Šī programma kopā ar pieteikumu līdzdalībai festivālā jāiesūta Latgales TV līdz 1992. gada 31. decembrim.

Adrese: Atbrīvošanas aleja 90, Rēzekne, LV-4601, Latgales televīzijas sabiedrība.

Pieteikumā jābūt sekojošām ziņām:

- 1) skaņdarbu nosaukumi, autori,

- 2) pilni dziesmu teksti,
- 3) fonogramma (var būt sadzīves),
- 4) skaņdarbu skaidrojuma ilgums,
- 5) ziņas par kolektīvu (dibināšanas gads, vadītājs, kolektīva šifrēšana un agrākie nosaukumi, adrese, telefons, kopš kura laika muzicē, kādos koncertos piedalīties).

IV Programma

28. maijā — folkloras ansambļu un lauku kapelu koncerts.

29. maijā — simfoniskās mūzikas un koru koncerts, estrādes kolektīvu koncerts.

30. maijā — festivāla noslēguma koncerts. Visi koncerti plānoti kā tiešā pārraide no Rēzeknes. Viena koncerta garums — 1,5-2 stundas.

V Repertuārs

Katrs Latgales kolektīvs un izpildītājs festivālam piedāvā to repertuāru, kurš raksturīgs vietējai mūzikas tradīcijai. Citvalstu kolektīvi festivālam piedāvā savas provinces vai novada mūzikai raksturīgo stīlu un tradīciju.

VI Adrese un telefoni

- 1) Festivāla organizācijas komiteja: Atbrīvošanas aleja 90, Rēzekne, LV-4601, tel. (246) 23222, fax (246) 33838.
- 2) Festivāla orgkomitejas vadītājs U. Dvinskis, tel. (246) 33838, 32020.
- 3) Festivāla redaktors I. Mikučs, tel. (246) 23775.
- 4) Festivāla preses centrs un reklāmas aģentūra: preses centra vadītāja E. Cakule, reklāmas aģentūras vadītāja M. Brēķe, tel. (246) 25147, fax (246) 25147.
- 5) Festivāla orgkomitejas koordinatore S. Baltace, tel. (246) 23222.

II konkurss Latgolas skūlu jaunotnei «Mōras zeme»

Konkursu organizē Latgolas studentu centrs un aicināto piesauleit ikvīnu, kam ir tyvs sovas Tāvu, zemes liktīns. Konkursa mērķis — rūsnyot skūlānūs vēlmi padziļinōti izzynōt sovu Dzimtīni, jōs dobu, vēsturi, kulturu, radeit jaunās idejas, byut asprōteigim.

Lai meš apgyutu un saglobōtu latgaļu cilts goreigū montōjumu — sovas tautas spēku, tykumus, volūdu, naatkōrtōjameibu, tyk organizāts šis konkurss jau ūtrū reizi. Pymrajā konkursā beja lela atsaucēiba nū skūlu jaunōtnes pusis, un tys tikai kōrtejū reizi aplīcinoj, ka kotram sovu sakpu apzynōšona ir svareiga un dūd spēku dzeivōt. Tōpēc aicynojam pīsadaleit konkursā, lai kotrs padziļinōtu un papylidnōtu sovas zynōšonas par dzymtū zemī un bogōtynōtu sovu dvēselī nu jau pošim zynomajim un vēl nazynomajim olūtīm.

Konkursa nūteikumi:

- konkursa jautōjumi teik sastōdeiti, bolstūtis uz nūvoda vēsturi, geogrfajū, mōkslu, literaturu, folkloru un religijū;
- konkurss rysynōsīs trejōs kōrtōs ar kūpēju sanōkšonu maija mēnesī finālā;
- kotrā konkursa kōrtā byus 9 jautōjumi. Par pareizu vai daleji pareizu atbīdī uz vīnu jautōjumu teik piškērti atfīceigi 2 vai 1 punkts;
- kotrā konkursa kōrtā teik piškērti 2 papylidpunktī, ja vysas atbīdēs snāgtas latgaļu volūdā;
- ceram sagaideit arī jyusu veidōtus jautōjumus. Konkursā izmantōts jautōjums dūd jyusim 2 papylidpunktus (lyugums naatkōrtōt pymrō konkursa jautōjumus);
- konkursa finālā teik nūteikti uzvarōtōji 5.-9. un

10.-12. klašu grupōs, kuras gaida bolvas;

— atbīdēs ir jōsyta mēneša laikā pēc kōrtejōs konkursa kōrtas jautōjumu nūpublicēšonas diinas. Adrese: LV 1098, Rīga, Centrs-98, a/k 256, Latgolas studentu centram;

— syūtūt atbīdēs, nūrōdit sovu skūlu, klasi, mōjas adresi, vōrdu un uzvōrdu;

— pareizōs atbīdēs un 10 lobōkū daleibnīku saroksts pēc kotras konkursa kōrtas tīks publicāts.

I kōrtas jautōjumi

1. Nūsaukt vysmōz 5 Latgolas azarus, kas izceļas ar sovu solu skaidtū un ratū augu vaļsti un ikļauti botāniskū līgumu sarokstā.
2. Nūsaukt pamatūzus un tūs lelōkōs atradnis Latgolā.
3. Kod un kur dybynōtas pymrōs tautskūlas Latgolā?
4. Kas beja vīneigais pōrstōvs nu tagadējōs Latgolas teritorijas I Krīvejas vaļsts dūmī, kur jau cīnējōs par Latgolas interesem?
5. Nūsaukt pymrū latgaļu dzejnīku, kurš guva uzvaru lelā tīsas procesā pret aprīpka muižnīceibas vacōkū.
6. Kura latgaļu rakstneica beja bārnū un jaunōtnis literaturas latgaļu volūdā nūdybynōtōja?
7. Nūsaukt svāteceļojumu vītas Latgolā.
8. Kod un kur nūtrka pymrō latgaļišū izrōdeitō teātra izrōde?
9. Atminīt meikli: «Caurums iz cauruma, caurums caurumā, caurums caurumu aiztaisa».

Veiksmī!

Latgolas studentu centrs

Jānis Klīdzējs

SEŠI KALNI

Nobeigums. Sākums 84., 85. numurā.

6.

Labā jūra, kas skanēja ap Latvijas krastu, no nāves glābdama līzi Linukalni kopā ar daudziem citiem vienkāršā zvejnieka laivā aiznesa uz Gotlandi. Latvijas krasts palika kvēlodams sarkanumā, un kad bēgļi skatījās atpakaļ, likās, ka tur bezgalīgie un zēlīgie ūdeņi nemiīgi mazgātu nost asinis no zemes, kura nu asiņoja simtu brūcēm. Jau trešā dienā bēgļu ceļš viņus aizveda līdz Zviedrijas krastam. Caur svešo izbrīna pilno lauju drūzmu spraucās divi vīrieti un trīs sievietes, un līze viņu sejās redzēja sen pazīstamu gaismu. Viņi steigās nogurušo bēgļu pulciņam klāt, apskāva pirmos, kas gadījās, un sievietes raudāja. Tie bija tautieši, kas savas zemes krastu bija atstājuši jau kādu mēnesi agrāk.

«Meit, cik tu līdzīga manai Aīnai, ka es domāju... jā, bet viņa te nekad nenāks... Jau tānī jūnijā pavisam uz otru pusi viņu aizveda...» līze apskaudama un asaras slaucidama ātri runāja sirmā Zemgales mātē.

«Jūs visi jau sestdien izbraucat? Divas dienas jūrā? Vēl neilgi atpakaļ Kurzemi redzējāt. Kas tur tagad notiek?»

«Deg arvien vairāk. Mirst apvien vairāk. Maizes paliek arvien mazāk. Mūsu karavīri šit drausmīgi. Izmisuma tiecība glābšanas brīnumam ir lielāka par fantāziju. Vai te var manīt tādu kaut ko — tāda brīnuma zīmes?»

Sagaidātāji skumji pakratīja galvas.

«Kurzemē tagad notiek viss tas, ko pasaule nevar iedomāties. Viņa ir smaga no visas zemes bēgļiem un bēdām. Naktis sarkanās no uguns un asins. Dienas rūgtas no asarām. Lielceļu malās krusti un krustiņi. Bēgļi aprok ceļmalās mirušās mātes un bērnus. Tikko mušiem neiznāk vietas siltās istabās. Es redzēju prātā sajukušu jaunu māti, kas meģaņā rīta basām kājām ar pāris nedēļas vecu bērniņu uz rokām aizskrēja pār tūrumiem, saukdama bērna tēvu. Jau pusgadu viņš bija kritis...»

Klusēja visi. Skumjais pulks brauca tālāk uz nometni.

Nīkt? Dzīvot no zēlastības? Nē, līze bija vecā Linukalna meita un drīzi aizgāja strādāt kādā lauksaimniecībā. Nu jau vairākus mēnešus strādāja kā bija strādājusi Linukalnos. Patīk? Nepatīk? Tie nav istie vārdi tagad. Jādzīvo! Viņas vienīgais prieks bija, ka tuvumā dzīvoja skolotāja Bāriņa kundze no Mazsalacas ar piecus gadus vecu puisīti Ventu.

Skumjos svētkus sagaidīt pie līzes atnāca Bāriņa kundze ar mazo Ventu. Galdinā līzes istabā bija ar egļu skujiņām pušķots un karodziņa sarkanā un baltā gaisma mirdzēja vidū. 17. novembra naktij divpadsmito stundu sitot, līze iedecza sveces, un viņas rokas drebēja.

Klusums, klusums bija istabā. Ieskanējās tikai pa mazā Venta jautājumam.

Bāriņa kundze paskatījās līzē, līze viņā, neteica ne vārda.

«Māmiņ, māmiņ, kāpēc tu raud? Un tante līze arī raud...»

Māte neatbildēja, tikai glāstīja bērna galvu, to spiezdama sev klāt, lai mazais neredzētu viņas asaras.

«Neraudi, māmiņ. Tētis atbrauks drīz. Es zinu! Jā, es zinu arī to, no kuras pušes viņš atbrauks. Latvija ir uz to pusi,» bērns rādīja uz logu, un bija pareizi — viņš no šī loga vairākas reizes bija skatījis ceļu uz mājām.

līze atvēra logu. Ārā bija zvaigžņota nakts. Visi trīs stāvēja blakus un sapņos gāja pa Latvijas piesniegumiem ceļiem uz mājām, un vārtos apskāva tos mīļos, kurus bija jau apskāvuši vienīgā viņu glābēja — Latvijas zeme.

7.

Pār Linukalnu tūrumiem gulēja dziļš, balts sniegs. Arī sešu kalnu-kara dienās sakrop-lotais skaistums bija pārsegts ar baltumu.

Umsai nākot, Linukalnu tēvs neiededza lampu, bet, pavilcis krēslu, apsēdās pie loga skatījās uz tūrumu pusi. Redzēja, ka tumsa sākumā bija pelēka, tad vērtās zilgana, tad zila. Mākoņiem sabiezējot vai arī atveroties, pār tūrumiem šūpojās balts un zils, jaukdami es ar melnu. Baltajā pamirdzēja pieci kalni. Melnajā atkal zuda. Tā Linukalnu tēvs sēdēja un sēdēja brīžiem nomodā, brīžiem pussapnī līdz pusnaktij, līdz rīta pusei un līdz saules lēktam.

Līvānos jābūt Latviešu biedrībai

Nesen laikrakstā «Novadnieks» parādījās sludinājums, ka tiek izīrētas kinoteātra «Atpūta» telpas. Ko mēs zinām par šo namu?

Trīsdesmito gadu beigās tas bijis Aizsargu nams ar rosīgu kultūras dzīvi. Te varēja apmeklēt kino, notika dažādi sarīkojumi, teātra izrādes.

Vai tas bijis aizsargu organizācijas īpašums? Pagaidām nav pieejami arhīva dokumenti, kas to apstiprinātu vai noliegtu. No kādas piezīmes 1935. gada žurnālā «Aizsargs» var secināt, ka aizsargu organizācija šo namu nomājuši, kas neizslēdz iespēju, ka vēlākajos gados tas ticis atpirkts.

Kas apsaimniekoja ēku pirms tam? Vecie līvānieši to atceras kā Biedrības namu vai Tautas namu. Padomju okupācijas gados tas bija Līvānu kultūras nams ar daudzpusīgu darbību — tāpat kino, augsta līmeņa pašdarbība, dziesmu svētku sarīkojumi utt. Kad Līvānos uzcēla jauno kultūras namu, ēku pārbūvēja par kinoteātri, kurš darbojās līdz šī gada rudenim. Ģadu iepriekš ēka tika nodota nomā SIA «Fotons», kuras darbības rezultātā kinoteātris beidza pastāvēt. Pašlaik kinoteātri «Atpūta» var noskatīties kādu videofilmu, iznomāt videokasetes, ir spēļu automāti. «Fotons» nemak-

sā telpu īri. Laikam jau apmeklētāju specifika dēļ ir cietuši daži logi. Atsaucoties uz sludinājumu par ēkas iznomāšanu, «Fotons» ir iesniedzis iesniegumu par nomas līguma noslēgšanu.

Taču ir arī citi nodomi, kā izmantot šo namu. Kā redzams, te vienmēr ir bijusi kultūras iestāde. Tāds tas pastāv arī Līvānu pamatiedzīvotāju apziņā. Un ir nosodāma visu šo personu rīcība, kuras rezultātā ēka izpostīta.

Līvānos vairāk nekā kaimiņpil-sētās savairojušās komercbūvniecības kā čigānietes brūnī, ar bezgaumīgi piekrāmētām vitrīnām. Pilsētā ir neskaitāmi kioski zemā arhitektūras līmenī. Jaunajā autoostas ēkā vajadzētu parūpēties par lētāku kafējnicu, lai uz Līvāniem atbraukušie lauku cilvēki, gaidot retos autobusu reišus, varētu dabūt kādu sviestmaizīti ar tēju. Bet tā vietā tur par valūtu tirgo spiguļus.

Visa šī agresīvā, latviešiem garīgi svešā vide rada vēl lielāku bezcerību nekā bezdarbs, jo tā pierāda, ka ne jau viņu nākotni nodrošinās jaunā valsts.

Taču — padomāsim, ko varam darīt, lai izmainītu mūsu eksistenci. Tajos laikos, kad Latvijas valsts vēl nepastāvēja nekādā formā, bet latvieši sāka apzināties sevi kā

Jau no tā vakara, kad, māti apracis kapsētā, atnāca viens, viņš vairs negāja gultā, bet naktīs pavadīja pie loga. Kopš tās dienas viņš juta, ka ir aizbēris arī visu savu dzīvi. Viņš redzēja un skatījās gaismu. Prāts vēl bija dzīvs. Bet viņā vairs nebija kādu vēlēšanos, ne prieka, ne arī sāpju vairs. Tikai bezgalīgs smagums gulēja pār viņu — smagāks par zemi un akmeni.

Viens. Vienīgs. Viens pats.

Tā apraku māti. Pats apraku. Viens pats atvadījies no viņas. Viens pats raudāju pie viņas krusta.

Viņš pārdomāja brīdi un atkal skatījās naktī.

Linukalnu māte bija mirusi pirms divām nedēļām. Kā apbērt māti? Lielākos pulkos te laudis baidījās salasīties. Kur baznīckungu meklēt? Te nebija. Būtu jābrauc piecdesmit kilometru. Kas brauks?.. Un Linukalnu tēvs gāja pie Saveru tēva, un abi sasalušajā zemē izkala kapu. Saveru tēvs, māte, viņu jaunākais puika un pats Linukalnu tēvs nolaida zārku kapā. Linukalnu tēvs pats svētīja kapu, noskaitīja lūgšanu un kā prazdams izpildīja pēdējo pienākumu pie kristīga cilvēka kapa. Meta smilšu saujas, aizbēra kapu un uzlika krustu. Tad trīs veci kaimiņi, kas dzīvojuši visu mūžu kopā, nometušies ceļos raudāja, un viņu sirmajos matos krita sniegs.

No tās dienas Linukalnu tēvs jutās arī sevi apracis.

Viens. Vienīgs. Viens pats. Apraku māti. Dievs zina, kur bērnu kapi? Varbūt vēl kāds dzīvs? Kur? Kur — ? Senāk pasmejies par Floriānu, ka viņš drebošām rokām lāpa savu novalkāto kreklu. Nu es tāds pats. Varbūt tāpēc pārmani arī ir nācis Dieva sods. Piemiņi, Linukalni, tu reiz smējies par nelaimīgo. Nu, redzi, ka nāk tava paša nakts.

Varbūt viņš bija snaudis, varbūt domājis, bet, kad atvēra acis, redzēja pēkšņu spožumu. Tā bija saule, kas lēca sārtā aiz priežu sila, un baltais tūrum mirgoja. Mudīgi viņš cēlās kājās un atkal redzēja piecus kalnus. Kārļa kalns, Vitolda kalns, līzes kalns un Silvas kalns — visi stāvēja savās vietās.

Vai es biju iemidzis, vai pats redzēju, vai sapnī — nē, bet es negulēju, nē. Nu nāk prātā — kāds mani pavilkā pie rokas un sacīja: — Tēt, mēs atnācām.

Satrūcies un kā nokavējies Linukalnu tēvs atvirzījās no loga un sāka staigāt pa istabu. Viņa auga uztraukums, asinis sāka dzīvot, domas kaut ko vēl neapvertu meklēja. Kas šodien par dienu? Svētdiena? Aizvakar bija piektdiena. Tad — jā, Pagaidi, pagaidi — tas bija sešpadsmitais, tad — astoņpadsmitais... Astoņpadsmitais? Ak, astoņpadsmitais!

Linukalnu tēvs dziļi ievilka elpu, pasēja galvu taisnā un sacīja:

«Tad tas var būt!»

Ja viņi vēl ir dzīvi... Un viņi varbūt domā par mājām, varbūt, domā par māti...

Uz brīdi domu gājieni viņā izjukā. Tēvs rīja siekalas, kakls kļuva sauss, sadrebēja ūsas.

...Tad viņi domā un domas tak iet kā vējš. Tāpat kā Dievs ir visur, varbūt arī domas spēj būt visur? Manas aiziet pie viņiem, viņu pie manis, ja viņi ir dzīvi.

«Dievs zēlīgs, viņi vēl dzīvi! Ir, ir!» Linukalnu tēvs sacīja šos vārdus balsi, un pats atkal reiz dzirdēja savu balsi.

Viņš sevī sajuta nemieru, kādu saucēju, kas viņam lika celties un iet un darīt kaut ko.

«Nu tad svinēsim! Esmu viens pats, bet svinēsim kopā. Jūs paši neredzēsiet, bet te ir jūsu kalni un viņi redzēs! Tik sen, kamēr šī diena vairs nav svinēta kopā!»

Linukalnu tēvs aizgāja uz šķūni un ilgi rakās pa sienu un iznesa lielu Latvijas karogu. Masts kara dienās bija nolauzts. Bēzrā! Pašā garākajā bēzrā!

Pieslējis kāpnes, tika līdz zariem un ar senāko sparpu kāpa augstāk un augstāk, karogu vilkdams līdzī.

Pa ceļu garām brauca kāds pajūgs.

Ticis pusceļā uz virsotni, viņš apstājās atpūsties un redzēja apkārt tālus tūrumus tādā spožumā, kādu sen nebija redzējis. Tad kāpa arvien augstāk, un karogs kā sarkanbalt-sarkani spārni cēlās ap viņu.

«E-o! Veci, ko tu tur stāvējis kā zaglis uz jumta? Skaties, viņš taisa pušķošanas vēl arvien pa savam. Sakī, kas tad mums par tādiem svētkiem šodien, a?» sauc kāda balss no lejas.

Linukalnu tēvs nebija manījis pienācēju. Paskatījās lejā, tur bija divi pašu pagasta puīši un viens krievs ar šauteni. Tādi tagad te gandrīz ik mājā.

«Tu vaicā man, kādi mums svētki? Ja jums nav, tad man gan ir,» Linukalnu tēvs no augšas mierīgi atteica, jo jau ilgi viņā nebija nekādu pasaules bailu.

«Nu, nerunā, nerunā un nes ātrāk zemē to galdautu. Drēbe tagad dārga. Kas tev šodien par tādu kokos kāpšanas dienu uzņācis?» viņi nirdza no lejas.

«Vai, dēli, dēli — kur tik ātri jūs varējāt piemirst, kas šodien par dienu. Jūs zināt gan, bet, redzu, runāriet to, ko jums šis svešais liek. Dēli, dēli...»

Abi šejieniēši tā kā samīdījās, paskatījās viens otru un klusēja.

«Ko tu tur ņurdi?» iekliedzās krievs.

«Nu, tev jau pavisam nav nekādas daļas, ko es te saku. Vai es esmu aizgājis uz tavām mājām, vai tu esi atnācis uz manām? Ej uz savām mājām un dzīvo ar Dieva palīgu! Sapratī?» Linukalnu tēvs visu to pateica krievu valodā.

Svešais pēkšņi cēla šauteni un vairākas reizes izšāva. Asas šāvienu atbalsis noskanēja tuvējā un tālākajā mežā.

Linukalnu tēvs krita un karogs viņa rokās nāca zemē viņam līdzī un apsēdza viņu. Viņš bija nokritis sniegā uz sāniem. Vēl reiz pacēla balto galvu, pagriezās uz muguras, un neviena skaņa nenāca pār viņa lūpām — ne vairs, ne nopūta. Viņš plaši atvēra acis un vēl redzēja zilu debesi. Nē, debess nebija tukša. Un tas; ko viņš redzēja, vēl ar brīnuma spožumu kļuja viņa acis.

No trijām dažādām pusēm pār viņu salidoja trīs putni. Vai tie būtu baloži? Balti ar gaišu zilumu uz spārniem. Nē, bet baloži nav tik skumji, tie lido daudz priecīgāk. Šie izskatās tādi, kas būtu bezgala noguruši un meklētu vietu, kur nolaieties. Viņu spārni tik lēni un galvas skumji noliekta. Vai aizlidos tomēr projām? Nozuda?

Kad Linukalnu tēvs vēlreiz atvēra acis, viņš redzēja, ka tie visi trīs ir nolaidušies uz karoga, kas bija sedzies uz viņa krūtīm. Ar pēdējiem spēkiem viņš vēl pacēla abas rokas uz augšu un pieglāuda trīs skumjos putnus sev cieši pie krūtīm.

Vējš no viņa tūruma sešiem kalniem nesa sniega pārslas un nokaisīja pār viņa aizvērtajam acīm un lūpām.

No redakcijas pasta

Tas ir mūsu pienākums

Bija vasaras vidus, svētdienas pēcpusdiena. Saule pazuda aiz mākoņiem. Tie kļuva arvien tumšāki un tumšāki. Sacēlās vētra. Koku zari lūza, galotnes locījās vai līdz zemei. Daba trakvoja, jo bija notikusi neļūsnība. Bija izdzēstas Latvijas aizstāvju dzīvības.

Pajūgi brauca Līvānu virzienā. Lēni, lēni. Zirgus pie apaušiem veda vīri, kuru noliektās kailās galvas šausēja lietusgāzes. Lietus gāza tā, ka likās — visas debesu slūžas tikkušas vajā. Asaras no vīru acīm sajaucās ar lietus lāsēm un strauņmītēm plūda pa vaigiem. Zem kājām pludoja lietus un vētras sakultās peļķes, debesis skrēja zibeņu svītru sagraizīti, melni mākoņi. Bet ratos gulēja VIŅI, lietus nomazgāti tīri jo tīri. Un viņu kailās kājas spīdēja negaisa puskrēslā baltas jo baltas. Zābaki bija novilkti. Jo tie piederēja pie kara laupījuma!

...Pēc tam VIŅI gulēja dažas dienas ielas malā pie Līvānu milicijas. Skatieties! Iegaumējiet! Varen plašā bija neuzvarama!

Priedēm apaugušas vecas tranšējas. Tikai koka mizā iegrieztais krustiņš liecināja, ka arī šeit ir kapi. Vēlāk priedes nozāģēja, tranšējas nolīdzināja, uzlēja asfaltu, iekārtoja Jēkabpils 8. autokombināta filiāli. VIŅU draugi sen jau sirmām galvām, VIŅU draudzenes priecājas par saviem mazbērniem, bet VIŅI vēl arvien turpat — zem asfalta...

Radi un draugi! Līvānieši! Varbūt kāds atceras, kur bija priede ar iegriezto krustu? Varbūt kāds var precīzi parādīt VIŅU kapa vietu? Vai šeit nav aprakti vēl kādi «tautas ienaidnieki»? Padomāsim, kā iemūžināt to piemiņu, kuri gāja bojā ar Latvijas vārdu sirdī. Tas ir mūsu pienākums.

R.Gercāns, Jēkabpils

Cilvēks pret suņa nedarbiem

«Novadnieka» redakcijā griežas prielieši, Jelgavas ielas iedzīvotāji. Lūk, viņu bēdu stāsts:

— Jūs rakstījāt par tūrumu un kārtību pilsētā, bet sakiet, kāpēc mums ir jādzīvo citu radītā netīrībā? Mūsu, Jelgavas ielu, ir apcēlušī Liepu ielas daudzstāvu namu iedzīvotāji — suņu īpašnieki. Katru dienu viņi savus suņus ved pastaigā tieši uz mūsu ielu, kur šie dzīvnieki visu darāmo nokārto pie mūsu māju zogiem, vārtiem, iestādītajiem kosmokrūmiem vai kociņiem, izkašņā puķes. Nereti esam centušies aizrādīt suņu īpašniekiem, taču atbildē saņemam lamas. Vēl pirms dažām dienām vienas mājas saimniece caur vēlodziņu aizrādīja kādam Liepu ielas 9. nama iedzīvotājam, ko viņa vilku sugas suns tur darās pie vārtiem, bet atbildē saņēma rupju «zamolči». Pat suns izjuta mājas saimnieces balsi neapmierinātību un devās prom, bet vīrietis aizējot piedraudēja «ja tuņbe otomšču». Mums riebjas šī suņu atstātā netīrība pie mūsu mājām!

Ko avīze var palīdzēt? Varbūt tikai ar padomu šiem un citiem pilsētniekiem, kas cieš tādu pat iemeslu dēļ. Uzrakstiet iesniegumu rīslētas padomes administratīvajai komisijai. Tās spēkos ir vainīgos saukt pie atbildības. Bet pār draudiem jāziņo municipālajai policijai.

L.Sila

Pasaules kvalitāti!

19. novembrī Preiļu maizes veikalā pārdošanā bija baltmaize akmens cietumā, par kuru maksa tika prasīta kā par svaigu! Kad beidzot tiks ieviesta kārtība mūsu veikalos un produktiem, par kuriem maksājam pasaules cenas, būs arī pasaules kvalitāte? Vai par divu dienu vecu baltmaizi jāmaksā tikpat, cik par mikstu un siltu klaipīņu? Kāpēc maizei netiek pielietotas cenas atkarībā no tās svaiguma pakāpes?

V.Rutkovska, Preiļos

ar savām domām, idejām, kuras, varbūt, jums nav izdevies realizēt citur.

Zem biedrības jumtā (gan tiešā, gan pārnestā nozīmē) varēs darboties mākslas salons, izstādes, kinoteātris, kuru ceram atjaunot, amatnieku apvienības, pašpalīdzības organizācijas, Pilsoņu komiteja un aizsargu organizācija, varbūt arī darba birža utt.

Rīgas Latviešu biedrības Līvānu nodaļas darbības pamatprincipi (pēc projekta) paredz, ka tā tiek veidota, lai radītu līvāniešu tautas mentalitātei atbilstošu kultūrvidi un celtu tautas materiālās labklājības līmeni. RLB Līvānu nodaļa darbosies 1938. gadā apstiprināto statūtu ietvaros, taču autonomi. Nodaļas darbība tiks vērsta uz to, lai realizētu šādus uzdevumus:

- Valsts un tautas svētku svinēšana.
- Izglītošanas un kultūras darbs iespējami plašā spektrā.
- Labdarības kustība, tai skaitā — medicīniski profilaktiskais darbs.

Un tā — parīt gaidām visus interesentus uz nodaļas dibināšanas sanāksmi.

Lidija Stūriška*

Televīzijas programma

Otrdiena.

1. decembris

Latvijas TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Ģunārs Janovskis. Dok. filma. 18.45 Koncerts. 19.10 Arēna. 19.35 Vizīte. 20.00 Ekkrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 LR AP. Ziņas. 21.25 Spiets. 21.55 Aci pret aci. 22.50 Basketbols. Brocēni - Stambulas Efespiļven.

Latvijas TV II
17.00 BBC World Service. 17.30 Mācīsimies angļu valodu! 4. nod.

Ostankinas TV
18.00 Zozefs Balzāmo. Mākslas filma. 1. sērija. 19.00 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Riska grupa. Mākslas filma. 1. sērija. 22.30 Spektrs. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV
15.00 TV birža. 15.30 Studija Rost. 16.00 Ziņas bērniem. 16.15 Būsim vienprātīgi. 17.00 Šķelšanās nebūs. 17.15 TV tilts Sanktpēterburga - Vašingtona. 17.30 Kongresa dienasgrā-

matā. 17.45 Informatīvi izklaidējoša programma. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.20 Ekspocentrs piedāvā... 19.25 Santabarbara. 106. sērija. 20.15 Mohikāpi. 20.55 VII KF TD kongress. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 VII KF TD kongress. 23.35 Būsim pieklājīgi

Latvijas TV
21.40 Izklaidējoša programma Zīņu kafejnīca.

Trešdiena,
2. decembris

Latvijas TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Koncerts. 18.40 Brīvais mikrofons. 19.30 Mūzikas pasaule. 20.00 Ekkrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Edgara Kriģera pasaule. 21.30 Konkurss Vienā kadrā. 21.45 Parlaments pret mafiju. 22.30 ODIS - Liepājas dzintarā-92. 23.10 Sintezatoru vēsture.

Latvijas TV II
17.00 BBC World Service. 17.30 Kristīgā programma.

Ostankinas TV
18.00 Zozefs Balzāmo. Mākslas filma. 2. sērija. 19.05 Runāsim vāciski! 9. nod. 19.25 Mult. filma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Riska grupa. Mākslas filma. 2. sērija. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV
7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Dok. filma. 8.45 Paralēles. 9.00 Būsim pieklājīgi! 9.30 Vajabrīdis. 9.45 Baltā vārna. 11.00 Profesora Dovela testaments. Mākslas filma. 12.35 Informatīvi komerciāla programma. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 15.00 Bizness. Jauni vārdi. 15.15 Francijas programma bērniem. 15.35 Pirmais puslaiks. 15.50 Ziņas bērniem. 16.05 Tālie Austrumi. 16.50 Kristīgā programma. 17.20 Kongresa dienasgrāmata. 17.35 Sniegs - mans liktenis. Noriņska. Gadi. Cilvēki. Dok. filma. 1. sērija. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 107. sērija. 20.15 Mult. filma pieaugušajiem. 20.25 Sa-

trikons. 20.50 Programma EKS. 21.00 VII KF tautas deputātu kongress. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 VII KF tautas deputātu kongress.

Latvijas TV
21.45 Latgales ziņas (krievu val.). 22.05 Sludinājumi. 22.10 Ziņas.

Ceturtdiena,
3. decembris

Latvijas TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Reģionālās TV piedāvā... 18.50 Evviva l'opera! 19.30 Programma Neatkarība. 20.00 Ekkrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 LR AP. Ziņas. 21.30 Liepājas dzintars-92. 22.20 Aija. Mākslas filma. 1. sērija.

Latvijas TV II
17.00 BBC World Service. 17.30 CNN ziņas.

Ostankinas TV
18.00 Zozefs Balzāmo. Mākslas filma. 3. sērija. 19.05 Mācīsimies angļu valodu! 4. nod. 19.30 Mult. filma. 19.45 Labu nakti, mazuļi!

20.00 Ziņas. 20.40 Loto Miljons. 21.10 Riska grupa. Mākslas filma. 3. sērija. 22.35 Spektrs. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV
7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Monstrs. 7. filma. 8.50 Vajabrīdis. 9.05 K-2 piedāvā... 9.35 Izklaidējoša programma. 10.05 Studija Nota Bene. 11.00 Santabarbara. 106. un 107. sērija. 12.35 Informatīvi komerciāla programma. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 15.00 Know-how. 15.30 Studija Rost. 16.00 Ziņas bērniem. 16.15 Eiropa - Āzija. 17.00 Reportāža no NATO. 17.30 Kongresa dienasgrāmata. 17.45 A. Gaļina izrāde «...Sorry». 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 108. sērija. 20.15 Hrono. 20.45 Speciālais komercvēstnesis. 20.55 VII KF TD kongress. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 VII KF tautas deputātu kongress. 23.35 Vistošās lapas. Balets.

Latvijas TV
22.15 Latgales ziņas.

Kļūdas labojums

26. novembrī avīzē «Novadnieks» policijas hronikā sniegtas nepatiesas ziņas. Izmeklētājs A. Sevastjanovs ziņo, ka nav patiesi apgalvojums par to, ka Stabulnieku pagasta Briškos Balckaros dzīvojošā G. Brūvere mirusi smagu miesas bojājumu rezultātā. Izdarot tiesu medicīnisko izmeklēšanu, konstatēts, ka viņa mirusi sirds asinsvadu sistēmas saslimšanas rezultātā. Līdz ar to arī neviens nav aizturēts sakarā ar viņas nāvi. Kaut arī šī kļūda nav radusies redakcijas darbinieku vainas dēļ, atvainojamies visiem, kam šādas informācijas rezultātā radās kādi sarežģījumi.

Telefonaptauja

«Mani Ziemassvētki»

Svētki, kurus nekad neviens latvietim nav spējis atņemt. Svētki, kuri svinēti visos aizlieguma laikos. Svētki, kurus pieminēšana vien liek gaidu savilņojumā iedrebēties ikvienai mazajai sirsniņai, ar cerībām un laimes priekšnojautām liek lūkoties Ziemassvētku nakts zvaigznēs jaunus un mīlošos. Un pat vecām un gurstošām sirdīm tas ir viens no retajiem vakariem, kad kļūst silti pie svētku svecītēm...

Mēs esam jau iegājuši Ziemassvētku ceļā. Mēs ejam uz tiem. Kādi tie būs šogad mums, mūsu ģimenēs? Ko mēs no tiem gaidām? Ko mēs lūgtu Ziemassvētku vecītim?

Parunāsim par Ziemassvētkiem telefonaptauja 3. decembrī. Zvaniet uz «Novadnieka» redakciju visu dienu pa tālruni 21996. Mēs ļoti gaidām jūsu zvanus. Mēs zvanīsim arī paši. Un, ja kādā mājā ceturtdien atskanēs telefona zvans, kas būs nācis no «Novadnieka», tad ziniet, ka mēs runāsim par Ziemassvētkiem!

UZ SADZIRDĒŠANOS!

Kartupeļi pret saaukstēšanos un nogurumu

Kurzemes hercoga Jēkaba laikā Latvijā ieviestais svešzemnieks no Dienvidamerikas — kartupeļi — pie mums tik labi ieadzījis, ka kļuvis par galveno pārtikas produktu. Un vai mūsu krustceļos dzīvojošo tautu tieši zemē iemītie kartupeļi daudz kārt nav paglābuši no bada nāves, kad labības laukus nobradāja un nodedzināja pāri staigājošie karapulki...

Laimīgs tas, kuram šogad ir pilni arodi. Kā kartupeļus labāk uzglabāt un izmantot?

Līdz ar kartupeļiem pagrabā tiek ienests un stāvēt rodas mitrums, kas jāaizvada, tāpēc pagrabam jābūt vēdinātam. Gaisa cirkulācijas labad ieteicams kartupeļus apcirkņos nebērt tieši uz klona, bet palikt apakšā koka restes. Kaudžu vidū der ielikt sasietus žagaru saiņus, lai kartupeļi varētu «elpot». Pārāk silti iezīmoti kartupeļi zaudē svaru (ciete pārvēršas cukūrā) un agri sāk dīgt. Vēsā pagrabā tie sāk dīgt tikai martā vai aprīlī. Piemērotākā temperatūra — +2 - +6 grādi C. Izdīgušos kartupeļos gandrīz uz pusi samazinās C vitamīna daudzums, bet kartupeļi un skābi kāposti taču ir galvenais šā vitamīna avots ziemas mēnešos, tāpēc pāragru dīgšanu jācenšas novērst. Nesaņemot pietiekami daudz C vitamīna, organisms kļūst uzņēmīgs pret saaukstēšanos un infekcijas slimībām, garšātvoklis nomāks, bieži sāp galva, cilvēks ātri nogurst, ir miegains, apātisks. Bieži vien ar nepareizu produktu apstrādi un pārmērīgu karsēšanu uzturā iznīcina visu C vitamīnu.

Visātrāk šis vitamīns sadalās gaisa, gaismas, sārmainas vides un smagmetālu jonu (vara, dzelzs, sudraba u.c.) klātbūtnē.

Visvairāk C vitamīna kartupeļos saglabājas, ja tos vāra ar visu mizu vai ar mizu cep cepeškrāsnī, tad miza līdž ar ārējo slāni karamelizējas, vitamīns tajā aiziet bojā, bet šis apvalks aizsargā vitamīnu kartupeļa vidū. Vislielākais vitamīna zudums ir, vārot nomizotus un sagrieztus kartupeļus — pat vienreiz pārgrieztos vitamīna daudzums samazinās uz pusi.

Ja kartupeļus savlaicīgi nomizo, sagriež sīki (zupai) un mērcē ūdenī, lai tie gaisā nesamelnētu, tad jau pēc pusstundas kartupeļos ir zudis ap 40 % C vitamīna. Kartupeļus nedrīkst likt vārīties aukstā ūdenī — vitamīnu zudums ir mazāks, ja liek vārīties verdošā ūdenī, liekot katlā pa daļām, lai ūdens vārīšanās nepārtrauktu. Ja mizotus, nesagrieztus kartupeļus liek vārīties aukstā ūdenī, zūd 35 % C vitamīna, bet, liek verdošā ūdenī, 7 %.

Nav vēlāma arī šķidrums iztvaikošana un mutuļošana — ēdiens jāvāra traukā ar cieši pieguļošu vaku uz lēnas uguns. Jāraugās, lai kartupeļi katlā būtu pārklāti ar šķidrumu — tad gaisa skābeklis iznīcinās mazāk vitamīnu — vārītos dārzeņos zūd ap 50 %, bet sautētos — 75-80 % C vitamīna.

Sildot produktu atkārtoti, piemēram, gatavojot kartupeļu biezeni, kotletes, sacepumus, galaproduktā būs tikai 5-10 % sākotnējā vitamīnu daudzuma, bet, ja, ēdājus gaidot, ēdienu turēsiet cepeškrāsnī siltumā, pēc trim stundām būs palicis tikai 30 % C vitamīna, pēc sešām stundām tā vairs nebūs nemaz.

Ja kartupeļi būs labi glabāti, neizdīguši un pareizi pagatavoti, pat vēlā pavasarī pietiks dienā ēst ap 400 g kartupeļu, lai organismā C vitamīna netrūktu.

«Lauku Avīze»

Lai saule ilgi, ilgi staro,
Kaut matos krīt un nekūst gadu sniegs,
Lai negurst rokas, darbu darot,
Un sirdī nedzies radīšanas prieks.

Sveicam lielajā jubilejā
Pēteri VILCĀNU,
vēlam laimi un veselību!
Bijušie kolēģi p.s. «Ezerciems»

Tā gribas, lai ik aizvadītais gads
Kā jauna gadu kārtā mūžā iegulst
Un lai ik loks, kas saules pusē plats,
Vēl glabā siltumu, kad vēji nāk ar sniegu.

Sveicam Preiļu siera rūpnīcas
kolektīvu 20 darba gadu jubilejā.
SIA «Stabulnieki» kolektīvs

Vislabākā dāvana svētkos — apsveikums avīzē!

Ja Jūs gribat apsveikt Ziemassvētkos un Jaungadā paziņas, radus un draugus, bet uzņēmumi, iestādes un organizācijas — savus kolektīvus, vislabāk to izdarīt, izmantojot rajona laikrakstu «Novadnieks».

Līdz 15. decembrim redakcija pieņem Ziemassvētku un Jaungada apsveikumus ar 50 procentu atlaidi!

Nenokavējiet! Atnāciet rīt!

Apsveikumus publicēšanai «Novadniekā» pieņem redakcijas grāmatvedībā katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 14.00 līdz 17.00.

Tel. 22305.

Pārdod

automašīnu ZAZ 968M-005.

Tel. 43705 pēc plkst. 20; *

automašīnu ZIL-MMZ-45021.

Tel. 24121;

VAZ-2105. Tel. 13535;

iesāktu jaunbūvi ar materiāliem. Tel. 44372;

māju Livānos. Tel. 42112;

vienistabas dzīvokli ar saimniecības ēkām Kastīrē. Zvanīt 44372;

govī. Tālrunis 54600;

šķirnes aitas un teķus. Tālrunis 46790;

mopēdu «Delta». Zvanīt 42016;

gāzes plīti un «Moskvič-403». Tel. mājās 23349, darbā 21126.

Maina

labiekārtotu divstābu dzīvokli pret lauku māju. Ir varianti. Tālrunis 41106.

Dažādi

9. decembrī 11.00 RKN politiski represētie tiek aicināti uz informatīvu tikšanos ar juristu, pašvaldības un sociālās nodaļas pārstāvi. Līdzī jāņem fotogrāfija un rehabilitācijas dokumenti.

PAJU SABIEDRĪBA «GALĒNI» PAZIŅO,
ka visiem paju biedriem līdz 1992. gada
31. decembrim jāierodas kantori
precizēt paju vērtību.
Pretējā gadījumā pajas zudīs.

Preiļu rajona Upmalas pagasta
paju sabiedrība «Vārkava»
23.12.92. plkst. 10
Kazēru darbnīcās rīko sekojošu objektu izsoli:

- ēdnīca,
- bišu drava,
- viesstrādnieku māja «Timenovā»,
- ferma «Lauski»,
- dzīvojamā māja «Kursiši»,
- tehnika.

1992. gada
14. decembrī
plkst. 10.00

Rušonas tautas namā
notiks

zemnieku sapulce.
DIENAS KĀRTĪBĀ:

1. Lauksaimnieku biedrības dibināšana.
2. Konsultanta vēlēšanas.

Aicināti piedalīties visi
interesenti.

Выражаем соболезнование
семье Валайнисов по поводу
смерти МУЖА и ОТЦА.
Соседи по поезду

Klusa paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa.
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs viņa padomiņa.
T.dz.

Izsakām līdzjūtību Vaslijam
Nikiforovam sakarā ar
TĒVA nāvi.
SIA «Livānu būvmateriāli»
kolektīvs

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1.
☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā
1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Metiens 6021 eksemplāri. Pas. № 1658